

iyeye'nin
yosu"

Cumhuriyet

BEST

Türkiye
güzel m

KDV içinde)

KURUCUSU: YUNUS NADİ (1924-1945) BAŞYAZARI: NADİR NADİ (1945-1991)

77 51 916 6

Aziz Nesin'in Sivas olaylarının tahrikçisi olarak gösterilmesine tepkiler büyüyor

'Böyle adalet olmaz'

Sağlar: Çok vahim Ankara DGM Başsavcılığının Aziz Nesin'in idamla yargılanması istemine siyasetçiler, kitle örgütleri ve sanatçılar tepki gösterdiler. Devlet Bakanı Fikri Sağlar DGM'nin suçlu ile suçsuzu birbirine karıştırdığını söyledi. SHP Grup Başkanı Aydın Güven Gürkan da, "Düşünceye karşı şiddet kullanımını meşrulaştıran çok vahim bir yaklaşım" diye konuştu.

'Demiral'dan İran tavrı' Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan yapılan açıklamada "Demokrasimiz üzerine karabasan gibi çöken Demiral'ın tavrının, aslında Nesin'in katlinin vacip olduğunu ilan eden malum komşumuzun tavrından bir farkı yoktur." denildi. Edebiyatçılar Derneği de, DGM Başsavcılığı'nın suç duyurusunu protesto ederek, yargısal süreci kınadı. ■ 17. Sayfada

Ankara DGM Başsavcılığı'nın Sivas mütalaası

Demiral herkesi suçladı

► DGM Başsavcısı Nusret Demiral, Sivas olayları ile ilgili olarak politikacı ve bürokratları da suçladı. Demiral "Yasaların getirdiği boşluktan istifade ederek, gerek politikacılar, gerek bürokratlar, gerekse fanatik dinciler ve solcuların, laik düzenin getirdiği sistemi bozmaya, ortadan kaldırmaya yönelik hareketleri tahrik ve teşvik ettikleri görülmektedir." dedi.

GÖKSEL POLAT

ANKARA -Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Başsavcısı Nusret Demiral, Sivas katliamından, laiklik karşıtı hareketlere göz yuman politikacıların da sorumlu olduğunu bildirdi. Bazı politikacılar ile bürokratları, "laik düzenin getirdiği sistemi bozmaya, ortadan kaldırmaya yönelik hareketleri tahrik ve teşvik etmek"le suçladı. ■ Arkası Sa. 17, Sü. 3'te

Aziz Nesin için
suç duyurusunda bulunmak tamam da
Sivas'ta kendilerini öldürten otuzüç
kişiyi nasıl cezalandıracağız?..

DYP

Nesin'e mezar engeli

► Aziz Nesin'in gömülmek istediği yer için koalisyon ortakları anlaşamıyor. Aziz Nesin'in başvurusu üzerine, Kültür Bakanlığı'nın girişimiyle hazırlanan kararname SHP'li bakanlarca imzalanmasına karşın DYP'li bakanlar tarafından imzalanmadı. ► DYP'li bakanlar, Nesin'in istediği yere gömülmesine izin veren kararnameyi, özellikle sağ kesimden gelen yoğun eleştirilerden çekindikleri için imzalamıyor. ■ 17. Sayfada

Aziz Nesin

10.8.94

CUMHURİYET

77513166

HABERLERİN DEVAMI

'Böyle adalet olmaz'

Haber Merkezi- Yazar Aziz Nesin ile Pir Sultan Abdal Derneği yöneticilerinin Sivas katliamının "tahrikçisi" olarak gösterilmelerine tepkiler sürüyor. Yazarlar ve edebiyatçılar, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Başsavcılığı'nın istemini "hayretle" karşıladıklarını belirterek protesto ettiler. "Böyle adalet olmaz" diyerek olayı kınayan Devlet Bakanı Fikri Sağlar, SHP'nin Adalet Bakanlığı seviyesinde girişimlerde bulunacağını bildirdi. SHP Grup Başkanı Aydın Güven Gürkan da, "Düşünceye karşı şiddet kullanımını meşurlaştıran çok vahim bir yaklaşım" diye konuştu.

Sanatçılar, politikacılar ve demokratik kitle örgütleri, DGM Başsavcılığı'nın, Aziz Nesin'in ve Pir Sultan Abdal Şenlikleri'ni düzenleyen komite yöneticilerinin "idam" cezasıyla yargılanması yolundaki istemini tepkiyle karşıladılar. Devlet Bakanı Fikri Sağlar dün Edebiyatçılar Derneği Genel Başkanı Şerif Onaran'ı kabulü sırasında, konuya değinerek DGM'nin suçlu ile suçsuz birbirine karıştırdığı söyledi. Aziz Nesin'e yapılanların demokrasiye, laikliğe ve aydınlığa karşı işlenen cinayeti olduğunu belirten Sağlar, DGM'yi demokrasiye, laikliğe çomak sokanlarla, onu korumaya çalışanları aynı kefeye koymakla suçladı. Türkiye Cumhuriyetini korumakla görevli olanların Türkiye Cumhuriyetini uygar yapanlara karşı olumsuz tavır sergilediğini ifade eden Devlet Bakanı, Nesin'e yapılanların hukuka olan saygıyı askıya alırdırabilecek düzeyde olduğunu vurguladı. Sağlar, "Bu nasıl adalet, böyle hukuk böyle adalet olmaz, böyle devlet yönetilmez" dedi.

SHP Grup Başkanı Aydın Güven Gürkan ise yaptığı yazılı açıklamada, Nesin ve Pir Sultan Abdal Derneği yöneticileri hakkındaki suç duyurusu isteminin, din vicdan ve düşünce özgürlüğünün kullanılmasını tehdit edici olumsuz bir gelişme olduğunu söyledi.

Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı Oktay Akbal, İkinci Başkanı Demirtaş Ceyhan ve Genel Sekreteri Haşmet Zeybek yaptığı ortak açıklamada, olayı Türkiye demokrasisinin geleceği açısından "endişe verici" olarak niteledi. Nesin'in yargılanmak istenmesini protesto eden TYS yöneticileri, aç-

klamalarında şöyle dediler: "Aziz Nesin'in Sivas olaylarından dolayı, üstelik tam 13 ay sonra idam istemiyle Ankara DGM'ce yargılanmak istenmesini hayret ve ürpertiyle karşılamaktayız. Demokrasimiz üzerine karabasan gibi çöken DGM Savcısı Nusret Demiral'ın bu tavrının, aslında Aziz Nesin'in katlinin vacip olduğunu ilan eden malum komşumuzun tavrından bir farkı yoktur. Ülkemiz ve demokrasimizin geleceği açısından endişe verici bu kararı şiddetle protesto ediyoruz."

Edebiyatlar Derneği de, DGM Başsavcılığı'nın suç duyurusunu protesto ederek, yargısal süreci kınadı. Edebiyatçılar Derneği, Ankara DGM Başsavcısı Nusret Demiral'a, "laik cumhuriyeti savunan bütün bilimadamları ve sanatçılar hakkında suç duyurusunda bulunmasını" önerdi.

Edebiyatçılar Derneği, dün yaptığı basın açıklamasıyla, DGM Başsavcılığı'nın Sivas katliamını "tahrik etmek" gerekçesiyle yazar Aziz Nesin ve Pir Sultan Abdal Derneği yöneticileri hakkında yaptığı suç du-

yurusunu kınadı. Türkiye'nin her yönden "aymazlık" içinde bulunduğu savlanma açıklama- da, adalet kavramının da "çürümeye terk edildiği" savunuldu. DGM Başsavcılığı'nın, Sivas katliamına ilişkin iddiaları yu- muşatmak için böyle bir suç du- yurusunda bulunduğu ileri sür- rülen bildiride, "Öldürenle öldürüleni aynı sandalyeye oturt- mak, aynı suçu vermek çabası, dünya adalet tarihine, ancak bi- zim ülkemizde verilecek ve bize yakışacak bir örnek olacak" de- nildi.

Basın açıklamasında DGM'ye, "gericiliğe karşı laik cumhuriyeti savunan bütün bilimadamları ve sanatçılar hakkında suç duyurusunda bulunması" önerildi. Açıklamada, Sivas katliamına ilişkin yürütülen yargısal süreç "kara bir güldürü" diye nite- lendi.

Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası ise Aziz Nesin'e bir faks çekerek yanında olduğunu bildirdi. Sendika yöneticileri faksta şu görüşlere yer verdiler: "Ankara DGM Başsavcılığı'nın Ortaçağ engizisyon mahkemesi zihniyeti ile idamını iste-

diğini öğrenmiş bulunuyoruz. 21. yüzyılın eşliğinde, T. C. devletin her kademesine sız- mış Ortaçağ kafalı bu insanlar ne Türkiye Cumhuriyeti devletine ne de onun insanlarına mutluluk ve refah getirirler. Her zaman her yerde ve her tür- lü baskıya rağmen düşünceleri- nizi açıkça söyleyerek bu çağdı- şı kişilerle yaptığınız onurlu mücadeleyi yürekten destekle- yiyorsunuz. Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası olarak bu mücade- de binlerce Aziz Nesinler olma- sı gerektiğine inanıyoruz."

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Genel Başkanı Rıdvan Budak, DGM Başsavcılığı'nın Sivas katliamına yaklaşımını "komik bir yaklaşım" olarak nitelendir- de. Budak şunları söyledi:

"Canilere mazeret aramasın- lar. Bu istem, komik bir yakla- şım. Özgürlük, kardeşlik ve de- mokrasi savunucusu ve Tür- kiye'nin uluslararası değeri Aziz Nesin'e ve demokrasiye yapılan en büyük haksızlıktır. Bu olay, DGM savcısının sürekli tekrar- ladığı bir zihniyettir. Kınyo- ruz."

Nesin'e mezar engeli

10.8.94

HAKKI ERDEM

ANKARA -Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Başsavcılığı'nın, Sivas katliamı davasında idam istemiyle yargılanmasını istediği Aziz Nesin'in mezarı, ünlü yazar ölme- den sorun oldu. Çatalca'daki "Nesin Vakfı"- nın bahçesine gömülmek isteyen Nesin'in me- zar yeri konusunda koalisyon ortakları arası- nda anlaşmazlık çıktı.

Kısa bir süre önce, eski başbakanlardan Adnan Menderes'in eşi Berin Menderes'in İstanbul'daki "anıt-mezar"a gömülmesine izin veren DYP'li bakanlar, Aziz Nesin'in, Nesin Vakfı'nın bahçesine gömülmesine karşı çıktılar. Aziz Nesin'in başvurusu üzerine, Kültür Bakanlığı'nın girişimiyle hazırlanan kararname SHP'li bakanlarca imzalanmasına karşın, DYP'li bakanlar tarafından imzalan- madı. DYP'li bakanların, Aziz Nesin'in iste- diği yere gömülmesine izin veren kararnameyi özellikle sağ kesimden gelen yoğun eleştiriler- den çekindiği için imzalamadıkları belirlendi. DYP'li bir bakan, söz konusu kararnameyi imzalamayı düşünmediklerini belirtirken "Herkes evinin bahçesine gömülmek isterse, her yer mezarlık olur. Sonra bununla başa çık- mak mümkün olmaz" diye konuştu.

Bakanlar Kurulu'nun daha önce, 8. Cum- hurbaşkanı Turut Özal'ın annesi Hafize Özal, Berin Menderes ve Nakşibendi şeyhi

Zahit Kotku için özel kararnameler çıkardığının anımsatılması üzerine DYP'li bakan, "Onların durumu farklı, bu durum farklı. Hem geçmişte yapılan yanlışlar emsal oluşturmaz" karşılığını verdi.

Aziz Nesin'in, Çatalca'daki Nesin Vakfı'nın bahçesine gömülmesine izin veren kar- arname temmuz ayında imzaya açıldı. SHP'- li bakanların tümünün imzaladığı kararnameyi DYP'li bakanlar imzalamadılar. Bazı DYP'li bakanlar kararnameye sert tepki gös- terirken, imzaları tamamlanmayan kararname, SHP'li bakanların değiştirilmesi üzerine askıya alındı. Başbakanlık Kanunlar Karar- lar Genel Müdürlüğü, yeni bakanların adları- na göre imzaya sunulması için yeniden dü- zenlemek amacıyla kararnameyi geri çekti. Ancak hükümetin DYP kanadından gelen sinyal üzerine, diğer kararnameler değiştiril- rek yeni bakanların imzasına sunulurken, Ne- sin kararnamesi henüz yeniden imzaya açıl- madı.

SHP'li bakanların, yazar Aziz Nesin'in Ne- sin Vakfı bahçesine gömülmesine izin veren kararnemenin hemen imzaya açılması için önümüzdeki günlerde girişimde bulunacağı öğrenildi. Bir SHP'li bakan, kararnamenin buna karşın bekletilmesi ve DYP'li bakanlarca imzalanmaması durumunda başka girişim- lere bulunacaklarını ve konuyu koalisyon or- takları ile tartışacaklarını söyledi.

Demiral herkesi suçladı

Aziz Nesin

10.8.94

■ **Baştarafı 1. Sayfada**

yan Demiral, "Sivas'ta meydana getirilen ve devlete karşı baş- kaldırma şeklinde görülen olay, bu tahrik ve teşvikin oluşturduğu olaylardan yalnız bir tekidir" dedi.

Demiral, "olayları tahrik edici" olarak değerlendirdiği yazar Aziz Nesin'in konuşmasının, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) idam cezasını öngören 146. maddesi kapsamında değerlendirilmemesi durumunda, benzer olayların süreceğini ileri sür- dü.

Nusret Demiral, "Tahrik eden kişilerin, teşvik eden kişilerin ayrı tutulması ulusu olumsuz etkilemektedir" dedi.

'Politikacılar da sorumlu'

Ankara DGM Başsavcılığı, Sivas'ta 2 Temmuz 1993 günün-

37 kişinin katledilmesiyle ilgili 124 sanıklı davada, esas hak- kındaki mütalaasını, DGM'de dün basına kapalı olarak yapı- lan duruşmada açıkladı. Cum- huriyet'in edindiği bilgiye göre, DGM Başsavcısı Nusret Demiral ve DGM savcısı tarafından hazırlanan esas hakkındaki mütalaada, politikacılar, laikliğe karşı hareketleri tahrik ve teşvik etmekle suçlandı.

TCK'nin laikliğe karşı eylemleri düzenleyen 163. maddesinin ve 2 no'lu Vatana Hıyanet Kanunu'nun kaldırılmasının laik devlet düzeninin değiştiril- mesine yönelik eylemleri artırdığı vurgulanan mütalaada, şu görüşlere yer verildiği öğ- renildi:

"Bugün Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde laiklik anlayışı kabul edilmesine ve halen uygulan- masına rağmen; ya'aların getir- diği boşluktan istifade ederek

gerek politikacılar, gerek bürokratlar, gerekse fanatik dinciler ve solcuların laik düzenin getirdiği sistemi bozmaya, ortadan kaldırmaya yönelik hareketleri tahrik ve teşvik ettikleri görülmektedir. Sivas'ta meydana getirilen ve devlete karşı başkaldırma şeklinde görülen olay, bu tahrik ve teşvik oluşturduğu olaylardan yalnız bir tekidir. Politikacılar ve bürokratlar düşün- celeriyle laik devlet düzenini de- ğiştirmek için çalışmamalıdır- lar."

'Nesin tahrik etti'

Aziz Nesin'in olayları tahrik ettiği ileri sürülen mütalaada, "İslam dünyasından tepki yaratan 'Şeytan Ayetleri' kitabının Türkiye'de de yayımlanmasını yürüten ve Türk toplumunda sergilediği hareketleriyle hiç de

iyi izlenim bırakmayan Aziz Nesin'in bu merasime davet edilme- si ve geleneksel olarak Pir Sul- tan Abdal şenliklerinin her yıl Banaz köyünde yapıldığını düşün- nürsek, bu şenliğin Sivas il mer- kezine getirilmesi, kamu dava- sındaki bu olayı hazırlamıştır" dendi.

Mütalaada Aziz Nesin'le ilgi- li şu suçlamalarda bulunuldu:

"Pir Sultan Abdal Şenliği ge- leneksel olarak her yıl Banaz köyünde düzenlenmekte iken, 1993 yılında Pir Sultan Abdal'ın hey- kelinin Sivas il merkezine konul- ması ile şenliğin Sivas'a nakle- dilmesi; bir bakıma illegal düş- ünce ve güçlere devlete karşı başkaldırma olayında eylem fırsatı yaratmıştır. Gizlice eylem yapılmasının tahrik etme yolu seçilmiştir.

Bu şenlik neden il merkezinde yapılmıştır? Neden cuma gününe raslatılmıştır? Neden genelde halk tarafından hareketleri hiç de hoş görülmemiş Aziz Nesin şenliğe davet edilmiştir? Kendisi- ne konuşmalar yapma imkanı tanınmış, neden şenlikle hiç ilgisi olmayan terör örgütü militanları için saygı duruşunda bulunulmuştur? Bu sorulara cevapsız kal- maktadır.

Aziz Nesin'in İslam dinine karşı tavrı, sözleri daha ön- cekki zaman içinde Şeytan Ayet- leri kitabını çeviri teşebbüsü, da- hası Türk halkının tahrik edici hareketlerinin bilinmesine rağmen, şenliğe davet edilerek kon- uşturulması ile ilgili bir şekil- de PKK terör örgütünün ölen militanları ile ilgili olarak saygı duruşunun yapılması; olayı mey- dana getiren tahrik edici hare- ketler olduğu halde, TCK'nin 146. maddesi içinde değerlendir- meye tabi tutulmaması, bundan sonraki olayları da sürdürecektir."

Mütalaada, olayların tahrik- çisi oldukları gerekçesiyle şenli- ği düzenleyen Pir Sultan Abdal Derneği yöneticileri ile Aziz Nesin hakkında Sivas Cumhu- riyet Başsavcılığı'na ve soruş- turmaya yetkili makamlara suç duyurusunda bulunulması isten- di.

DGM Başsavcılığı, 124 sanı- ğın yargılandığı davada, 29 sanı- ğın için idam cezası istedi. 38 sanık için 15 yıla kadar ağır hap- sis cezası talep edilen mütalaada, 53 sanık için de beraat iste- minde bulunuldu.

Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 1 9 1 6 6 0 0 6 *